

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Trudności wychowawcze

Jak dać radę w bardzo trudnej sytuacji?

prof. dr hab. Elżbieta Dryll
dr hab. Anna Cierpka
Wydział Psychologii UW

Czego się dowiesz?

- Co to, tak naprawdę, są „trudności wychowawcze”?
- W skrajnie trudnych okolicznościach (migracja wojenna) jest jeszcze trudniej.
- Kilka badań psychologicznych na temat „trudności” (znaczenie oczekiwań).
- Co jest najważniejsze?
- Jak zadbać o najważniejsze?

Co to, tak naprawdę, są „trudności wychowawcze”? przykłady

„Awanturuje się”

„Nie chce mi w niczym pomagać”

„Bije kota”

„Odzywa się do mnie wulgarnie”

„Nie chce w ogóle ze mną rozmawiać”

„Ignoruje brata i chce go sobie podporządkować na siłę”

„Coś ukradła”

Podajcie Państwo, proszę, inne przykłady

Co to, tak naprawdę, są „trudności wychowawcze”? *o co chodzi*

Dziecko robi coś, czego nie chcecie, aby robiło

ALBO

Dziecko nie robi czegoś, co chcecie, aby robiło

I NIE UDAJE SIĘ TEGO ZMIENIĆ, POMIMO STARAŃ

Co to, tak naprawdę, są „trudności wychowawcze”? *wniosek*

Problem nie tkwi w samym naszym dziecku, tylko w
RELACJI naszej z nim.

Dlaczego nie umiem mu przekazać, co dobre, a co złe

????????????????????????????????????

OCZEKIWANIA

„on już taki jest”

„nie umiem tego dokonać”

„wolność – nie wolno dzieci kontrolować”

Jak było dawniej i jak jest tu? *trudności w relacjach zmieniają się*

- **To nie jest „trudne dziecko” !!!**
- **RELACJA jest trudna**
- Na relację mają wpływ i osoby uczestniczące i **OKOLICZNOŚCI**
- OKOLICZNOŚCI MIGRACJI WOJENNEJ ZMIENIAJĄ RELACJE:
- dziecko może „nie wyrabiać” oderwane od swojego środowiska, tęskniące, niepewne jutra,
- matka może „nie wyrabiać” pochłonięta troską i lękiem,
- ALE TAKŻE
- dziecko może zrozumieć, że jego współpraca i pomoc stają się konieczne
- matki mogą poczuć, że życie, zdrowie (psychiczne) i przyszłość dziecka są teraz najważniejsze.

Badania psychologiczne dotyczące oczekiwań

- Jak mówię dziecku „oczekuje, że będziesz ładnie sam odrabiał lekcje’ To to **NIE JEST** oczekiwanie. Tylko jest to wymaganie – świadomie dążenie do czegoś, czego NIE MA
- **OCZEKIWANE** to jest wiara w to, **CO JEST** – Jak się zachowa moje dziecko (bo już „ja je znam”)?
- Na początku były szczury
- Potem dzieci w szkole w Ameryce
- Rozmowy telefoniczne
- Mój eksperyment z matkami spodziewającymi się zachowania na podstawie opisu dziecka
- Opowieści o własnych dzieciach matek mówiących o trudnościach wychowawczych i niemówiących

Co jest najważniejsze?

Jak „wiemy”, że dziecko zachowa się w określony sposób,
dostosowujemy do tego własne zachowanie.

Dziecko, z kolei, dostosowuje się do tego naszego.

„błędne koło”

A RELACJA SIĘ UTRWAŁA

Jak zadbać o najważniejsze?

Patrzeć, słuchać, czuć, analizować

Szczególnie badać następstwo zachowań (co je wywołuje, co osłabia?)

- Wierzyć, że na dnie każdego dziecka jest dobro.
- Wierzyć, że nasza relacja, pomimo zachwiań, jest pełna miłości.
- Wierzyć we własną odpowiedzialność za to, jaki jest układ między nami (rodzic, jako „starszy i mądrzejszy” ma na to większy wpływ).
- Wierzyć we własne prawo i powołanie do kontroli relacji.

„WIARA CZYNI CUDA”